Årsberetning Norges Pelsdyralslag

Norges Pelsdyralslag er en medlemsorganisasjon for norske pelsdyrprodusenter. Lagets formål er å bidra til en størst mulig økonomisk avkastning av medlemmenes samlede ressurser i pelsdyrnæringen. Virksomheten er lokalisert i Oslo.

Næringspolitikk

Stortingsmelding om pelsdyrhold

Landbruks- og matministeren la fram stortingsmelding om pelsdyrnæringen (Meld. St. 8) den 4. november 2016. Meldingen bygget blant annet på rapporten *NOU 2014:15 Norsk Pelsdyrhold – bærekraftig utvikling eller styrt avvikling*? og høringsinnspillene til denne. Meldingen fulgte også opp et anmodningsvedtak fra Stortinget fra 2014 om å vurdere forbud mot norsk pelsdyroppdrett.

Regjeringen foreslo i meldingen å videreføre muligheten til å drive pelsdyrhold med en dyrevelferd som er i front internasjonalt. Samtidig ble det varslet nye forskriftskrav, om forbud mot gruppehold av mink, om forebygging av feil benstilling hos rev, om journalføring for utvelgelse av avlsdyr og om dokumentasjonsplikt når det gjelder tilsyn med dyrene. Regjeringen foreslo videre å innskjerpe praksis vedrørende bruk av nakketang, restriktiv foring av avlsdyr, bruk av aktivitetsobjekter og utforming av skjul til rev. Regjeringen vil også vurdere forhold knyttet til pelsdyrgjødsel, gå i dialog med næringen om eventuelle bidrag til å ta ut villmink av norsk fauna, og stimulere til forskning om dyrevelferdsforbedrende tiltak.

Stortingets næringskomite fikk meldingen til behandling, og inviterte til en høring 24. november. Norges Pelsdyralslag deltok på høringen, sammen med en rekke andre organisasjoner og grupperinger. Fra Norges Pelsdyralslags side ble det spesielt argumentert for fortsatt gruppehold av mink, for videreføring av praksis med nakketang og for aksept for utvendig levegger til rev. Flere organisasjoner støttet Norges Pelsdyralslag i høringen.

Komiteen la fram innstilling om pelsdyrnæringen (Innst. 151 S (2016-2017)) den 20. desember. I næringskomiteen samlet et flertall bestående av Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet seg om å støtte Regjeringens forslag om bærekraftig utvikling. Flertallet ba regjeringen videre utforme et regelverk som har et generelt forbud mot gruppehold av mink, men som åpner for gruppehold av mink på gårder som deltar i et dyrevelferdsprogram og som oppfyller strenge krav til dyrevelferd målt etter objektive og etterprøvbare dyrevelferdsindikatorer.

Det samme flertallet mente at fiksering med nakketang må kunne tillates ved inseminering, brunstkontroll, sædtapping og andre inngrep hvor dette er nødvendig for å hindre skade på dyret. Når det gjaldt skjul til rev pekte flertallet i komiteen på at skjul utformet som tre tette vegger synes å tilfredsstille kravene til skjul.

Næringskomiteens innstilling ble behandlet i Stortinget 10. januar 2017, der næringskomiteens forslag fikk tilslutning. Norges Pelsdyralslag fikk således langt på vei medhold i sine anførsler overfor Stortinget.

Arbeidet for å sikre et flertallsvedtak for bærekraftig utvikling i Stortinget har, foruten å engasjere en rekke enkeltmedlemmer, regionlag, styret og administrasjonen i NPA også

omfattet et konstruktivt og tett samarbeid med Norges Bondelag og Norges Bonde- og småbrukarlag og andre relevante samarbeidspartnere og fagmiljøer.

Stortingsmelding om landbruk

I desember 2016 la landbruks- og matministeren frem en stortingsmelding om jordbruksproduksjon (Meld. St. 11). Pelsdyr er lite omtalt i meldingen, ettersom det nettopp hadde vært en egen melding om pelsdyrhold. Imidlertid inneholdt meldingen flere forslag til forenkling av virkemidlene i jordbrukspolitikken, noe som også kunne ha stor betydning for pelsdyrprodusenter. Spesielt var det forslag om å avvikle avløserordningen i jordbruksavtalen og i stedet øke andre tilskudd. Ved en slik omlegging kan pelsdyrnæringen falle utenfor tilskuddsordningen.

Meldingen skal behandles av Stortinget i vårsesjonen 2017. Norges Pelsdyralslag har lagt opp til politisk arbeid for å beholde avløserordningen.

Skatteordninger i landbruket

Finansdepartementet sendte i mars 2016 ut på høring et forslag om endring i enkelte skatteordninger for landbruket, herunder forslag om endring i jordbruksfradraget. Departementet foreslo blant annet at jordbruksfradrag i hovedsak kun skulle gjelde for mat- og fôrproduksjon. Pelsdyrhold og flere andre produksjoner var foreslått tatt ut av grunnlaget for beregning av jordbruksfradrag.

Norges Pelsdyralslag argumenterte for at den eksisterende modell for jordbruksfradrag i hovedsak måtte videreføres. En rekke andre organisasjoner gikk også imot Finansdepartementets forslag i høringen. På denne bakgrunn valgte Regjeringen å ikke gå videre med forslaget da statsbudsjettet for 2017 ble lagt frem i oktober.

Jordbruksforhandlingene

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag fører forhandlingene for landbruksinteressene i jordbruksoppgjøret. I 2016 ble det inngått avtale mellom Staten og Norges Bondelag, mens Norsk Bonde- og Småbrukarlagt brøt forhandlingene.

I forkant av forhandlingen hadde Norges Pelsdyralslag sentrale og regionale kontakter med Norges Bondelag og Norsk Bonde og Småbrukarlag om prioriteringer i forhandlingene.

Faglig virksomhet

Sertifisering og dyrevelferd

Næringens kvalitetssikringssystem, FarmSert, ble gjort obligatorisk fra 2012. Systemet er en videreutvikling av «Kvalitetssikring i pelsdyrnæringa» og har hentet elementer fra annet kvalitetssikringssystem i landbruket. FarmSert er et viktig verktøy som bidrar til å gi en samlet oversikt over tilstanden på de enkelte gårdene og hjelper produsentene til å arbeide systematisk med å følge forskriftene. FarmSert består av håndbok og kravstandard. I tillegg er det utarbeidet veileder og underdokumentasjon. Kravstandarden består av 52 kravpunkter som er basert på forskrifter som omhandler hold av pelsdyr i tillegg til kravpunkter som næringen ønsker å fokusere på.

I 2016 er det blitt gjennomført 90 revisjoner, og ved utgangen av 2016 er det 199 aktive enheter som er sertifisert. Tre sertifiseringsenheter mistet sertifikatet i 2016. Av disse er det én som har fått tilbakeført sertifikatet. De to andre har et midlertidig opphold i produksjonen, noe som har påvirket prosessen med tilbakeføring. Revisjonsarbeidet har i 2016 vært utført av fire revisorer tilknyttet Matmerk.

Helsetjenesten er en viktig del av FarmSert og produsentene inngår avtaler med en privatpraktiserende veterinær om gjennomføring av veterinærbesøk i enhold til NPAs krav. Hensikten med helsetjenesten er å benytte veterinærenes kompetanse for å sikre god dyrevelferd gjennom kartlegging, behandling og forebygging av sykdom og skader. Det har i 2016 vært om lag 100 veterinærer som har vært i aktivitet. Sertifiseringssystemet FarmSert har vært presentert og omtalt i organisasjonens kontakt med politikere, Landbruks- og matdepartementet og Mattilsynet.

Norges Pelsdyralslag har besluttet å starte opp med Welfur i 2017. WelFur-protokollene for vurdering av dyrevelferd er prøvd ut i Norge elleve andre land. Arbeidet med utprøvingen har vært organisert av Fur Europe og ble avsluttet i 2016.

Det ble i 2016 gjennomført ett kompetansekurs om dyrevelferd og avliving. Mattilsynet godkjente i 2016 NPA sitt opplæringsprogram for personer som håndterer pelsdyr ved avliving. Høsten 2016 avla over 200 personer eksamen i avliving av pelsdyr. Kursdokumentasjon og bestått eksamen danner grunnlag for offentlig autorisasjon.

Dyrevelferdsrådet har i 2016 drøftet blant annet opplæringsfilmer knyttet til utvelgelse av tillitsfulle avlsdyr og bruk av ulike aktivitetsobjekter.

Mattilsynet har i 2016 gjennomført tilsyn av 149 pelsdyrgårder. I Mattilsynets årsrapport konkluderes det med at det var en klar nedgang i antall regelbrudd fra året før, og det var få alvorlige funn. Resultatene fra næringens helsetjeneste og fra Mattilsynet blir vektlagt i arbeidet for bedre dyrevelferd i pelsdyrholdet. Det har i 2016 vært avholdt møter med Mattilsynets sentrale og regionale ledelse samt kontakt med tilsynspersonell i enkeltsaker. Mattilsynet undersøkte i 2016 et utvalg mink fra alle besetninger for MRSA. Bakteriene, som er resistente mot antibiotika, ble ikke påvist i noen besetninger.

I samarbeid med regionlagene ble det i juni og oktober 2016 gjennomført besøk i nesten alle landets minkgårder. Besøkene hadde fokus på dyrevelferd.

Høsten 2010 besluttet Norges Forskningsråd å bevilge midler til forskningsprosjektet "Sosial- og fysisk miljøberikelse for sølvrevvalper". Prosjektet, som også Norges Pelsdyralslag har bidratt med en vesentlig del av finansieringen av, er gjennomført ved NMBU. Prosjektet ble sluttført i 2016.

Høsten 2014 inngikk Norges Pelsdyralslag avtale med NMBU om prosjektet «Subjektiv lynnevurdering og tillitsfullhet hos pelsdyr». Prosjektet er videreført i 2016 med utarbeidelse av filmmateriell. Det er laget filmer for sølvrev, blårev og mink, og i filmene vises ulik adferd og hvordan tillitsfullhet skal tas hensyn til i avlsarbeidet.

Avl

Avlsframgang for de prioriterte egenskapene reproduksjon, tillitsfullhet og pelskvalitet krever gode registreringsmetoder og riktige prioriteringer. Norges Pelsdyralslag bidrar til dette gjennom fagmøter, avlsprogrammet WebSampo og skinnutstillinger.

Om lag 50 medlemmer med til sammen 8 100 revetisper og 21 200 minktisper benyttet avlsprogrammet WebSampo i 2016. En del brukere av programmet skriver ut burkortene selv, mens 20 medlemmer har fått skrevet ut 17 000 valpekort med strekkoder for individmerking av skinn. Videre har Norges Pelsdyralslag skrevet ut 23 000 avlsdyrkort og 47 000 valpekort. Saga Furs har ansvar for utvikling og drift av avlsprogrammet som er en web-basert løsning. Norges Pelsdyralslag tilbyr programmet i norsk språkdrakt til sine medlemmer på samme økonomiske betingelser som finske oppdrettere har.

Den sentrale skinnutstillingen ble arrangert 3. september på Hamar. Her deltok 118 utstillere med i alt 335 reveskinn fordelt på 82 treskinnslotter og 89 enkeltskinn, samt 1 311 minkskinn fordelt på 437 treskinnslotter. Deltagelsen målt både i antall skinn og utstillere var noe lavere enn året før. Det var faglige foredrag, markedsorientering og orientering om politisk situasjon samt sosialt samvær. I tilknytning til skinnutstillingen ble det under ledelse av instruktører fra Saga og NPA holdt sorteringskurs for mink og rev.

Om lag 65 inseminører inseminerte 20 000 revetisper i 2016. Norges Pelsdyralslag omsetter nødvendig utstyr for insemineringsaktiviteten og formidler ansvarsforsikring for virksomheten.

Fagråd mink og fagråd rev har i 2016 gjennom medlemssidene, nyhetsmailer og møter gitt råd og veiledning i avl- og produksjonsspørsmål.

Laboratorievirksomheten
Laboratoriet tar imot fôrprøver og blodprøver til analyse. Antall analyserte fôrprøver var noe flere enn året før, mens antall blodprøver var tilnærmet uendret.

Det ble i 2016 mottatt 183 prøver av ferdigfôr og 155 råvareprøver. Ferdigfôrets gjennomsnittlige energiinnhold har vært uendret de senere år. Offentlige forskrifter for fôrproduksjon setter krav om at alle fôrprøver skal analyseres for salmonella. Salmonella ble ikke påvist i 2016. Egenandel for analyse av fôrprøver ble videreført i 2016.

Plasmacytose er en virussykdom som har store økonomisk konsekvenser. Næringens laboratorium analyserte i sesongen 251 500 blodprøver for plasmacytose. Ved årsskiftet 2015/16 ble det gjennomført sanering i seks minkgårder, og ved årsskiftet 2016/17 gjennomføres sanering i 15 minkgårder. Det er gjennomført møter med deltagelse fra Mattilsynet om bekjempelse av plasmacytose, spesielt med vekt på situasjonen i Rogaland. Egenandel ved analyse av blodprøver ble videreført i 2016, med ulike priser i forhold til frister for innsendelse.

Driftsøkonomi

Finansieringsordninger
I samarbeid med øvrige landbruksorganisasjoner yter Norges Pelsdyralslag garantier i forbindelse med driftskredittordningen i landbruket. Det ble i 2016 ikke registrert tap knyttet til ordningen.

I samarbeid med Oslo Skinnauksjoner blir det lånt ut midler til medlemmene til kjøp av fôr. Lånebeløp pr. valp var kr 350 pr. rev, kr 150 pr. mink tispe og kr 200 pr. mink hann. Det var 76 medlemmer som benyttet seg av ordningen, og ved utgangen av 2016 var samlet utlån kr 54 millioner. Det har i 2016 ikke vært tap knyttet til utlån av valpeforskudd.

I forbindelse med oppstart og utvidelse av pelsdyrproduksjon og ved plasmacytosesanering har Norges Pelsdyralslag en låneordning. Det ble i 2016 lånt ut til sammen kr 1,7 millioner, og ved utgangen av 2016 var samlet utlån kr 6,5 millioner. Det har i 2016 ikke vært tap knyttet til låneordningen.

Pelsdyrnæringens Markedsutjevningsfond
Ordningen har til formål å være prisutjevnende ved at det ved høye skinnpriser blir avsatt midler, og at det ved lave skinnpriser blir utbetalt midler til medlemmene. Regnskapet for fondet pr. 31. desember 2016 viser at ingen medlemmer skylder fondet penger, mens 180 medlemmer til sammen har til gode kr 137,3 millioner.

Driftsplanlegging
Det er gitt bistand i forbindelse med søknader om finansiering og rådgivning knyttet til produksjonsutvidelse og tilpassing av forskrifter. Nye produsenter tilbys fadderordning med sikte på kompetanseoverføring. Ved omsetning av mink knyttet til nyetablering og utskifting av livdyrbestanden, benyttes Norges Pelsdyralslags kontrakt.

Kommunikasjon

Medlemsinformasjon

Norges Pelsdyralslags medlemssider på internett og elektroniske nyhetsbrev er de viktigste kommunikasjonskanaler til medlemmene. I tillegg er meldingstjeneste på sms og kommunikasjon i sosiale media blitt ytterligere forsterket som kommunikasjonskanaler overfor enkelte deler av medlemsmassen.

Media og opinion
Norges Pelsdyralslag har også i 2016 arbeidet for å sikre målrettet og godt arbeid mot opinionen, myndigheter, politikere og media. Planlagt arbeid er gjennomført med stort engasjement fra regionlag og fylkesansvarlige.

Også i 2016 er det arrangert «åpen gård» arrangementer med besøkende og presseoppslag fra noen av disse, i tillegg til enkeltbesøk og arrangementer.

Stortingspolitikere er blitt kontaktet med tilbud om besøk på en gård, og en rekke politikere har vært på besøk og befaringer i tillegg til ulike former for kontaktmøter. Det er gjennomført kontakter mellom produsenter, administrasjonen og stortingspolitikere i de fleste fylker. Arbeidet som gjøres i næringen lokalt og dens innsats mot politikere i kommune, fylke og på Stortinget har også i 2016 vært viktig for å sikre god kunnskap og kontakt mellom næringen og beslutningstakere.

2016 bar også preg av en betydelig innsats med ulike former for kampanjer og annonsering for å nå fram med næringens budskap om god dyrevelferd. En høy grad av tilstedeværelse i landets største aviser, bannerannonser på nettet og annonsering preget også deler av 2016, i tillegg til at 2016 nok må sies å være året hvor næringen økte egen profesjonalitet og satset betydelig ressurser på økt tilstedeværelse i sosiale medier, inkludert annonsering, infografikker og profileringsbilder. Dette arbeidet skapte etter hvert stor oppslutning, og sikret at næringen nådde ut til flere enkeltpersoner, landbrukets egne profiler og flere sentrale politikere.

Nettsiden «Pelsdyrbonde.no» er brukt aktivt og oppdatert med korte videofilmer som viser frem næringen og pelsdyrbøndene.

Norges Pelsdyralslag har gjennom året gjennomført befolkningsundersøkelser. Undersøkelsene viser en tendens til redusert motstand mot pelsdyroppdrett i befolkningen. Informasjonsarbeid og annonsering har sannsynligvis hatt en positiv effekt på opinionens holdning til pels.

Forholdene tatt i betraktning og med noen få unntak knyttet til funn av syke og skadde dyr, har 2016 vært et rolig medieår. Oppfølging av mediearbeidet skjer løpende. Det er også i 2016 besvart mange leserinnlegg, og medlemmer har vært aktive i sine regioner. Mange positive saker med lokalt tilsnitt har fått plass i region- og lokalaviser.

Organisasjon

Medlemsorganisasjon

Antall medlemmer ble redusert fra 459 i 2015 til 444 i 2016. Av medlemmene var 303 knyttet til pelsdyrgårder med produksjon. Dette er 43 færre enn året før. Årsmøtet i 2016 foretok eksklusjon av ett medlem. Medlemmene er organisert i åtte regionlag og det har vært holdt møter med regionlederne og medlemsmøter i regionene. Næringens situasjon i forhold til politiske prosesser har vært hovedtema på møtene.

Næringsorganisasjoner

Norges Pelsdyralslag er medlem av Norsk Landbrukssamvirke og av NHO Mat og Landbruk. Internasjonalt er Norges Pelsdyralslag medlem av European Fur Breeders' Association (EFBA) og International Fur Federation (IFF). Disse to organisasjonene driver felles kontor i Brussel under navnet Fur Europe.

Salgs og markedsføringssamarbeid

Norges Pelsdyralslag har sammen med datterselskapet Oslo Skinnauksjoner en flerårig samarbeidsavtale med Saga Furs Oyj knyttet til omsetning av skinn. Avtalen utløper i 2017.

Administrasjon

Norges Pelsdyralslag er lokalisert på Økern i Oslo. Ved utgangen av 2016 var det 15 fast ansatte, herav sju menn og åtte kvinner. Det ble utført til sammen 14 årsverk i løpet av året. Norges Pelsdyralslag overtok fra 1.1.2011 arbeidsgiveransvaret for tidligere ansatte i Oslo Skinnauksjoner, og en del av arbeidsoppgavene blir fakturert Oslo Skinnauksjoner og Pelsdyrtrygdelaget. Organisasjonen hadde åtte prosent sykefravær i 2016. Det er ikke registrert yrkesskade eller materielle skader i 2016. Organisasjonen er knyttet til ordningen Inkluderende arbeidsliv (IA). Virksomheten legger vekt på et godt arbeidsmiljø og likestilling mellom kjønnene.

Styret består av fem personer, og herav én kvinne.

Det ble i 2016 foretatt vedtektsendring knyttet til opphør av Norsk Pelsdyrblad og opphør av kontrollnemda. Endringene ble gjort med virkning fra 2.juni 2016.

Virksomheten forurenser ikke det ytre miljø.

Resultat og økonomisk stilling

Regnskapet er fremlagt under forutsetning av fortsatt drift.

Regnskapsoppstillingen for Norges Pelsdyralslag er satt opp i samsvar med regnskapsloven.

Driftsinntekter og -kostnader

Resultatregnskapet viser at Norges Pelsdyralslags driftsinntekter i 2016 var kr 14,2 millioner. For 2015 var driftsinntektene kr 16,5 millioner. Reduksjonen i inntektene skyldes lavere NPA-avgift med kr 0,9 millioner, samt mindre viderefakturert i forbindelse med håndtering av skrotter på kr 0,8 millioner.

I tillegg ble det i 2015 mottatt kr 0,9 millioner i tilskudd fra Norges Forskningsråd.. For 2016 er tilskuddet redusert til 0,3 millioner.

NPA-avgiften ble i 2016 beregnet med kr 0,07 pr. kilo fôr. I henhold til vedtak i årsmøtet ble hele medlemskontingenten på kr 403 000 refundert til regionlagene.

Driftskostnadene i 2016 er på kr 29,0 millioner, mot kr 35,5 millioner i 2015. Det har fortsatt vært store kostnader til konsulenttjenester i forbindelse med det politiske arbeidet. Det er også store kostnader til annonser i forbindelse med kampanjer.

Norges Pelsdyralslag har i 2016 mottatt kr 840 000 fra Landbruks- og matdepartementet til avlsarbeid og forskning. Det føres eget regnskap over anvendelsen av disse midlene.

Finansinntekter og -kostnader

Finansinntekter er en meget viktig inntektskilde i Norges Pelsdyralslag. Aktivitetsnivå og driftsomfang er basert på et vesentlig bidrag fra disse inntektene.

Selskapets investeringsstrategi innebærer at rammer og retningslinjer skal ha en lav til middels risikoprofil med mellomlang investeringshorisont. Det betyr at mesteparten av kapitalen plasseres i rentepapirer eller andre kapitalsikrede verdipapirer, mens en mindre del kan plasseres i aksjemarkedet. Ved utgangen av 2016 utgjorde markedsverdien av rentepapirer og kapitalsikrede papirer 84 %, mens andelen plassert i aksjeinvesteringer utgjorde 16 %. Finansforvaltningen er utkontraktert til DnB Asset Management og Alfred Berg Kapitalforvaltning som forvalter kapitalen etter gitte retningslinjer.

Året startet med et fall på nesten 10 % både for norske og globale aksjer. Børsfallet fortsatte litt utover i februar, før markedene igjen vendte oppover. I løpet av høsten har det blitt satt nye børsrekorder i flere markeder, blant annet i USA og Norge. Oslo Børs endte året med en oppgang på 12,1 %. Globale aksjer endte med en oppgang målt i norske kroner på 4,9 %.

Finansinntektene for 2016 ga et resultat på kr 8 310 580. Inkludert i beløpet er netto avkastning og verdistigning på finansielle omløpsmidler med kr 6 543 991 og utbetalt utbytte fra Boligeiendom Berlin AS på kr 875 000 og kr 520 000 fra Lensvik Havnelager AS. Finanskostnadene for 2016 var på kr 3 148 798 og inkluderer renteutgifter til Pelsdyrnæringens Markedsutjevningsfond. Netto finansinntekter i 2016 er kr 5 161 782.

Årets resultat og egenkapital
Årsregnskapet viser et underskudd på kr 9 665 071 som foreslås overført fra annen egenkapital. Selskapets egenkapitalprosent utgjør 30 % av balansen.

Etter vår oppfatning gir fremlagt resultatregnskap og balanse med tilhørende kommentarer og noter fyllestgjørende informasjon om driften og om stillingen for Norges Pelsdyralslag ved årsskiftet. Det har ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning for bedømmelse av selskapet.

Oslo, 6. april 2017

Styret i Norges Pelsdyralslag

Bertran Trane Skadsem
styreleder

Henning Dalbakk
nestleder

Bjørnar Berg

Monica Friheim

Ole Nese

Knut Berg
adm. dir.

Resultatregnskap	Note	2016	2015
Driftsinntekter			
Medlemskontingent		403 000	417 000
Medlemskontingent refundert regionlagene		-403 000	-417 000
Salgsinntekter		4 544 243	5 404 758
Fakturerte tjenester		870 889	1 066 078
Pelsskinnavgift	18	3 700 000	3 450 000
NPA avgift		3 320 807	4 189 091
Norges forskningsråd		325 666	897 000
Andre inntekter		1 432 615	1 458 000
Sum		14 194 220	16 464 927
Driftskostnader			
Innkjøp varer for videresalg		4 526 654	5 282 587
Innkjøp materiell og tjenester		2 718 167	3 734 786
Lønninger	12,13	9 964 173	10 797 460
Sosiale kostnader	10,12,13	3 265 051	3 849 917
Avskrivning anleggsmidler	4,5	202 000	292 130
Husleie, renhold og kontorlokaler		1 428 797	1 359 442
Revisjon, juridisk bistand og konsulenttjenester	12,17	6 291 883	8 616 813
Reklame og markedsføring	17	1 402 628	3 214 172
Tilskudd, bidrag og kontingenter		313 659	275 308
Reisekostnader		1 661 313	1 779 382
Møter og kurs		571 496	815 453
Trykksaker og kontorrekvisita		307 455	585 001
Telefon og porto		238 041	313 406
It-kostnader		2 361 974	2 271 780
Øvrige kostnader		281 124	320 999
Overførte kostnader til andre selskaper		-6 513 342	-8 019 652
Sum		29 021 073	35 488 983
Driftsresultat		-14 826 853	-19 024 056
Finansinntekter			
Inntektsrenter		332 734	798 614
Realiserte kursgevinster og utbytte		1 433 855	5 497 256
Verdiøkning finansielle omløpsmidler (urealisert)		6 543 991	5 808 502
Sum		8 310 580	12 104 371
Finanskostnader			
Kostnadsrenter		3 113 305	3 560 288
Realiserte kurstap		1 966	7 837
Verdireduksjon finansielle omløpsmidler (urealisert)		33 527	216 375
Sum		3 148 798	3 784 500
Netto finansinntekter/kostnader		5 161 782	8 319 872
Resultat før skatt		-9 665 071	-10 704 185
Skatt	16	-	-
ÅRETS RESULTAT		-9 665 071	-10 704 185
Disponering/dekning av årets resultat			
Annen egenkapital		-9 665 071	-10 704 185
Sum disponeringer		-9 665 071	-10 704 185

Balanse pr. 31. desember

	Note	2016	2015
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	16	4 594 594	4 594 594
Varige driftsmidler			
Inventar, maskiner og biler	4,5	182 822	265 627
Sum varige driftsmidler		182 822	265 627
Finansielle anleggsmidler			
Pensjonsmidler	10	5 598 782	5 165 777
Aksjer og andeler	3	9 054 003	9 279 003
Lån til ansatte og tilknyttede selskaper		2 929 686	3 358 675
Sum finansielle anleggsmidler		17 582 470	17 803 455
Sum anleggsmidler		22 359 887	22 663 676
Omløpsmidler			
Varebeholdning		685 844	777 009
Samarbeidende selskaper	6	167 232	14 128 050
Pelsdyrnæringens Markedsutjevningsfond		0	0
Kortsiktige fordringer		5 142 530	6 324 063
Påløpte inntekter/forskuddsbetalte kostnader		625 680	253 266
Aksjer, obligasjoner og andre verdipapirer	2	180 333 900	189 015 786
Bankinnskudd	15	5 617 722	7 482 485
Sum omløpsmidler		192 572 908	217 980 661
Sum eiendeler		214 932 795	240 644 337
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Bundet egenkapital			
Grunnkapital		29 900 000	29 900 000
Sum		29 900 000	29 900 000
Annen egenkapital			
Forskningsformål	9,14	1 150 262	1 150 262
Annen egenkapital		33 242 906	42 907 977
Sum		34 393 168	44 058 239
Sum egenkapital	14	64 293 168	73 958 239
Kortsiktig gjeld			
Diverse kreditorer		3 710 457	2 243 512
Annen kortsiktig gjeld	16	155 683	190 084
Skattetrekk, arbeidsgiveravgift og mva.		1 025 187	1 430 880
Samarbeidende selskaper	7	5 028 391	0
Pelsdyrnæringens Markedsutjevningsfond		137 342 195	159 361 450
Garantifond og driftskredittordningen	8,11	1 828 748	1 828 748
Påløpte kostnader		1 548 966	1 631 423
Sum kortsiktig gjeld		150 639 627	166 686 098
Sum egenkapital og gjeld		214 932 795	240 644 337

Oslo, 31.desember 2016
6.april 2017

Styret i Norges Pelsdyralslag

Bertran Trane Skadsem
styreleder

Henning Dalbakk
nestleder

Bjørnar Berg

Monica Friheim

Ole Nese

Knut Berg
adm.dir

Noter til regnskapet

1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Driftsinntekter omfatter inntekter på varer som er levert og tjenester som er utført i løpet av året.

Varige driftsmidler/avskrivninger

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har en levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader. Ordinære avskrivninger er delvis beregnet etter saldometoden og lineære avskrivninger.

Finansielle anleggsmidler

Finansielle anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Kortsiktig fordringer og kortsiktig gjeld

Kortsiktige fordringer og kortsiktig gjeld er poster som forfaller innen ett år etter balansedagen.

Omløpsmidler/verdipapirer

Aksjer, obligasjoner og andre verdipapirer under omløpsmidler inngår i en handelsportefølje og er vurdert til virkelig verdi, d.v.s. markedsverdi på balansedagen.

Varebeholdning

Varebeholdningen, som består av innkjøpte varer, er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskost og antatt salgsverdi.

Pensjoner

Ved beregning av selskapets pensjonsforpliktelse er det benyttet norsk regnskapsstandard for pensjoner (NRS 6). Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningen er nåverdien på forpliktelsen på balansedagen med fradrag for for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av aktuar som anvender lineær metoden for beregningen. Premier inklusive arbeidsgiveravgift kostnadsføres direkte.

Utsatt skatt/skattekostnad

Skattekostnad er skatt knyttet til regnskapsmessig resultat og består av betalbar skatt og utsatt skatt.

Utsatt skatt i balansen er skatt beregnet på netto positive midlertidige forskjeller mellom regskapsmessige og skattemessige balanseverdier etter utligning av negative midlertige forskjeller og underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel knyttet til negative midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som ikke er utlignet mot positive forskjeller, er balanseført under anleggsmidler. Utsatte skattefordeler er bare oppført i balansen når det vurderes som overveiende sannsynlig at fordelen kan realiseres og den ikke overstiger det det beløp som er balanseført som utsatt skatt.

2 **Aksjer og obligasjoner**	Markedsverdi	2016 Bokført verdi	2015 Bokført verdi
Obligasjoner, sertifikater - bank	150 991 421	150 991 421	159 898 647
Andeler i norske aksjer/aksjefond	25 247 183	25 247 183	25 185 786
Andeler i utenlandske aksjefond	4 095 296	4 095 296	3 931 353
Sum verdipapirer	180 333 900	180 333 900	189 015 785

3 **Aksjer og andeler**	Antall aksjer/andeler		Bokført verdi	Bokført verdi
Oslo Skinnauksjoner AS	5 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
SveNor Giske AS	250	250 000	250 000	250 000
Lensvik Havnelager AS	2 600	1 560 000	1 560 000	1 560 000
Tun Media AS	56	28 000	28 000	28 000
Landbruksforsikring AS	1 278	2 000 800	2 000 800	2 000 800
Storebrand ASA	3 517	31 859	31 859	31 859
Gjensidige ASA	2 982	158 344	158 344	158 344
Boligeiendom Berlin AS	25 000	25 000	25 000	250 000
Sum aksjer, andeler			9 054 003	9 279 003

Oslo Skinnauksjoner AS har forretningsadressse Økern torgvei 13, 0580 Oslo. Pelsdyralslagets eierandel er 100%. Årsresultat før disponeringer kr 2 609 440. Egenkpital pr. 31.12.2016 kr 47 555 482.

Lensvik Havnelager AS har forretningsadresse 7316 Lensvik. Pelsdyralslagets eierandel er 52%. Årsresultat før disponeringer kr 1 049 586. Egenkpital pr. 31.12.2016 kr 4 555 613.

4 **Inventar og maskiner**	2016	2015
Anskaffelsesverdi 01.01.	8 133 879	8 133 879
+ Tilgang i året	119 195	
- Avgang i året		
Anskaffelsesverdi 31.12.	8 253 074	8 133 879
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	7 969 587	7 730 328
Årets avskrivninger	149 130	239 259
Bokført verdi 31.12.	134 357	164 292
Økonomisk levetid: 3-5 år		

5 Biler

	2016	2015
Anskaffelsesverdi 01.01.	449 053	449 053
+ Tilgang i året		
- Avgang i året		
Anskaffelsesverdi 31.12.	449 053	449 053
Akkumulerte avskrivninger 01.01.	347 719	294 849
Tilbakeførte avskrivninger		
Årets avskrivninger	52 870	52 870
Bokført verdi 31.12.	48 464	101 334
Økonomisk levetid: 5 år		

6 Samarbeidende selskaper (omløpsmidler)

	2016	2015
Oslo Skinnauksjoner AS		14 036 526
Pelsdyrtrygdelaget	106 454	20 213
Lensvik Havnelager AS	60 778	71 311
Sum samarbeidende selskaper	167 232	14 128 050

Oslo Skinnauksjoner AS er 100% eiet av Norges Pelsdyralslag. Forretningsadresse er Økern Torgvei 13, 0580 Oslo.

7 Samarbeidende selskaper (kortsiktig gjeld)

	2016	2015
Oslo Skinnauksjoner AS	5 028 391	0
Sum samarbeidende selskaper	5 028 391	0

8 Garantifond, driftskredittordningen

	2016	2015
Saldo 01.01.	1 828 748	1 828 748
Realiserte tap		
Avsatt 31.12.	-	-
Saldo 31.12.	1 828 748	1 828 748

9 Avsetning til forskningsformål

	2016	2015
Saldo 01.01.	1 150 262	1 150 262
Anvendt		
Avsatt 31.12.	-	-
Saldo 31.12.	1 150 262	1 150 262

10 Pensjonskostnader og -forpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenesterpensjon. Bedriften har en ytelsesbasert tjenestepensjonsordning som forvaltes av Storebrand ASA. Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatte fremtidige pensjonsytelser. Den beregnede påløpte forpliktelsen sammenholdes med verdien på innbetalte og oppsparte pensjonsmidler. Differansen føres opp i balansen som pensjonsforpliktelse (hvis negativ) eller som pensjonsmidler (hvis positiv). Årlig pensjonskostnad avhenger bl.a. av forsikringselskapets avkastning på forvaltningskapitalen. Netto pensjonkostnad for 2016 var kr 1 022 003 og er inkludert i sosiale kostnader.

Ved beregning av fremtidige pensjoner er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2016	2015
Antall aktive	15	16
Antall pensjonister	13	12
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	3,00%	3,30%
Diskonteringsrente	2,10%	2,50%
Årlig lønnsvekst	2,25%	2,50%
Årlig G-regulering pensjon/inflasjon	2,00%	2,25%
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0,00%	0,00%

Årlig pensjonskostnad fremkommer slik:		
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 233 580	1 348 831
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser		
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	459 505	337 306
Planendring	-90 651	
Administrasjonskostnader	41 971	43 795
Forvaltningskostnad	313 776	297 963
Forventet avkastning av pensjonsmidlene	-213 483	-219 210
Pensjonskostnad	1 744 698	1 808 685

Pensjonsforpliktelser/pensjonsmidler	31.12.16	31.12.15
Estimert verdi av pensjonsmidler	24 065 000	22 930 000
Estimerte påløpte pensjonsforpliktelser	25 108 708	23 822 515
Ikke resultatført aktuarielt tap(gevinst)	6 642 489	6 058 292
Netto beregnet pensjonmidler	5 598 781	5 165 777

11 Garantier og kausjonsforpliktelser.

Norges Pelsdyralslag har følgende garanti- og kausjonsansvar:

a) Garanti vedrørende driftskredittordningen i landbruket. Ansvaret er begrenset inntil 50% av innvilget beløp tilknyttet pelsdyraktiviteten. Garantien utgjør 9,2 millioner av innvilgede driftskreditter.

b) Produksjonslånet på kr. 6 463 089 er utbetalt og bokført av Oslo Skinnauksjoner AS pr. 31.12.16. Norges Pelsdyralslag har påtatt seg ansvaret for finansieringen og risikoen for tap.

12 Godtgjørelse til tillitsvalgte, lønn administreredne direktør og godtgjørelse til revisor.

Norges Pelsdyralslags tillitsvalgte består i hovedsak av de samme representanter som i pelsdyrnæringens øvrige sentrale virksomheter. Godtgjørelse er utbetalt og belastet samlet i Norges Pelsdyralslags regnskap med overføring av en andel til de øvrige selskaper.

	Totalt	NPA	OS	PT
Bertran Trane Skadsem	311 576	162 020	102 820	46 736
Henning Dalbakk	104 242	54 206	34 400	15 636
Bjørnar Berg	41 053	21 348	13 547	6 158
Monica Friheim	41 053	21 348	13 547	6 158
Ole Nese	41 053	21 348	13 547	6 158
Odd Arne Myromlien	5 694	4 840		854
Åse Gunn Heddeland	5 694	4 840		854
Orvall Andersen	5 694	4 840		854
Normann Grimen	5 694	4 840		854
Reidar Helgesen	5 083	4 321		762
Sum	566 836	303 948	177 862	85 025

Administrende direktør er ansatt i Norges Pelsdyralslag, og fungerer også som administrende direktør i pelsdyrnæringens øvrige virksomheter. Lønn blir utbetalt og belastet Norges Pelsdyralslags regnskap med overføring av en andel til de øvrige selskaper.

	Totalt	NPA	OS	PT
Lønn adm. dir	1 174 546	728 219	387 600	58 727

Administrerende direktør har en avtale med Norges Pelsdyralslag tidligpensjon.

Det er utbetalt revisjonshonorarer i 2016 med tilsammen kr 152 478 eksl. moms, herav kr 75 000 for lovpålagt revisjon og kr 77 478 for rådgivning og attestasjoner, samt hjelp i forbindelse med skatteberegning og utarbeidelse av ligningspapirer.

13 Lønn og andre lønnsrelaterte ytelser til ansatte og tillitsvalgte m.v.

	2016	2015
Lønn	9 854 484	10 682 233
Arbeidsgiveravgift	1 752 984	1 913 614
Pensjonskostnader Storebrand Livforsikring	967 039	1 123 317
Pensjonskostnader øvrige	54 964	131 913
Andre lønnsrelaterte ytelser	599 754	796 299
Sum	13 229 225	14 647 377

Gjennomsnitlig antall ansatte i regnskapsåret har vært 16 personer.

14 Avstemming av egenkapitalen	**2016**	**2015**
Egenkapital pr. 01.01	73 958 239	84 662 424
Overført fra avsetning forskningsformål		
Overført til/fra annen egenkapital	-9 665 071	-10 704 185
Egenkapital 31.12.	64 293 168	73 958 239

15 Bundne midler	**2016**	**2015**
Skattetrekkskonto	549 178	633 855

16 Skattegrunnlag og skattekostnad

Skattekostnad er knyttet til regnskapsmessig resultat og består av betalbar skatt og utsatt skatt.

Utsatt skatt i balansen er skatt beregnet på netto positive midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemesssige balanseverdier etter utligning av negative midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring.

Beregning av skattegrunnlag og årets skatt	**2016**	**2015**
Resultat før skatter	-9 665 071	-10 704 185
Permanente og andre forskjeller:		
Ikke fradragsberettige kostnader + 3% av skattfrie inntekter etter fritaksm.	198 627	364 420
Regnskapsmessig tap/gevinst v/realisasjon av aksjer og obligasjoner	-712 707	-5 571
Aksjeutbytte	-1 432 977	-5 799 074
Verdipapirer - urealiserte gevinster/tap	-1 618 053	291 972
Andre skattefrie inntekter		
Endring midlertidige forskjeller:		
Pensjonsmidler	-433 005	-575 686
Driftsmidler	-13 922	42 190
Avsetning til forpliktelser	-	-
Grunnlag for betalbar skatt	-13 677 108	-16 385 934
Endring underskudd til fremføring	13 677 108	16 385 934
Årets skattegrunnlag	-	-
Betalbar inntektskatt 25%/27%	-	-
Sum betalbar skatt	-	-

Det er beregnet utsatt skatt av følgende poster:

Midlertidige forskjeller knyttet til:	Endring	**2015**	**2015**
Pensjonsmidler og livkonto -Storebrand	-433 005	5 598 782	5 165 777
Driftsmidler	-13 922	-390 413	-404 335
Avsetninger til forpliktelser	-	-1 828 748	-1 828 748
Sum midlertidige forskjeller	-446 927	3 379 621	2 932 694
Aksjer og andre verdipapirer	-	-	-
-Skattemessig underskudd til fremføring	13 677 109	-97 203 369	-83 526 260
Grunnlag utsatt skatt	13 230 182	-93 823 748	-80 593 566
Utsatt skattefordel 24% / 25%	2 369 308	-22 517 700	-20 148 392
Ikke balanseført utsatt skattefordel	-2 369 308	17 923 106	15 553 798
Nettoføring av utsatt skatt/utsatt skattefordel	-	-4 594 594	-4 594 594

Skattekostnader i regnskap består av følgende poster:		
Betalbar skatt	0	0
Endring utsatt skatt	0	0
Årets skattekostnad	0	0

Skatt på formue 2016 utgjør kr 155 683 mot kr190 084 i 2015 og er klassifisert som kortsiktig gjeld i balanse og som øvrig driftskostnader i resultatregnskapet.

17 Oversikt over nettokostnader for de enkelte aktiviteter (beløp i hele tusen).

	2016	2015
Faglige tiltak		
Fôrlaboratoriet	965	1 060
Plasmacytoselaboratoriet	776	658
Avl og produksjonsrådgivnnig	912	892
Utstillinger	432	505
Veterinærtjenesten	1 020	396
Produksjonsrådgivning	371	729
Kvalitetssystem/sertifisering	967	1 296
Kursvirksomhet	211	129
Andre faglige tiltak	95	118
Sum	5 749	5 783
Organisasjonstiltak		
Norsk Landbrukssamvirke	340	303
Region og regionledermøter	264	372
Internasjonalt samarbeid	10	4
Sum	614	679
Markedstiltak og informasjon		
Marked og informasjon	230	216
Rekruttering	191	345
Medlemskommunikasjon	1 057	1 049
Politisk og mediamessig arbeid	7 699	10 640
Markedsutjevningsfond	22	25
Tilskudd	55	31
Sum	9 254	12 306
Forskningsprosjekt på NMBU		
Dyrevelferd	585	1 218
Sum	585	1 218
Diverse kostnader		
Administrasjon, revisjon	2 686	2 994
Valgte organer	1 101	1 187
Andre kostnader	1 731	2 198
Sum	5 518	6 379
Totale netto kostnader	**21 720**	**26 365**

18 Pelsskinnavgift

Norges Pelsdyralslag har fått innvilget støtte til faglige tiltak og opplysningsarbeid fra pelsskinnavgiften på kr. 3 7000 000,- som er brukt slik i 2016.

Opplysningsarbeid	11 %
Faglige opplysningsvirksomhet overfor produsent	17 %
Sykdomsbekjempelse og overvåkning	19 %
Dyrevelferd	31 %
Forskningsprosjekt	16 %
Administrasjonsutgifter	6 %

Til generalforsamlingen i Norges Pelsdyralslag

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norges Pelsdyralslags årsregnskap som viser et underskudd på kr 9 665 071. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen.

Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 6. april 2017
PricewaterhouseCoopers AS

Ola Anfinsen
Statsautorisert revisor